

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора, професора кафедри музичного мистецтва Мукачівського державного університету Хижної Ольги Петрівни на дисертаційне дослідження Хуан Жуйпін «Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації», подане на здобуття наукового ступеня вищої освіти доктор філософії з галузі знань А Освіта А1 Освітні науки (ОНП «Освітні, педагогічні науки»))»

1. Актуальність теми виконаної роботи та її зв'язок з планами відповідних галузей науки. Важливість модернізації сучасної вищої мистецької освіти та приведення її у відповідність до сучасного рівня розвитку європейського освітнього простору зумовлює необхідність вирішення нових завдань професійної підготовки і набуття конкурентоздатності фахівців мистецької освіти, на чому наголошено в чинному законодавстві України: національній програмі «Освіта» (Україна XXI ст.), «Сучасна мистецька школа», «Розвиток педагогічної освіти», Стратегія розвитку вищої освіти в Україні на 2022-2032 роки, відповідні державні та чинні професійні стандарти), документах ЮНЕСКО (Конвенція про охорону та заохочення розмаїття форм культурного самовираження, Дорожня карта мистецької освіти).

Дисертаційне дослідження Хуан Жуйпін у цьому контексті є безперечно актуальним. Сучасну ситуацію в глобалізованому світі можна розглядати як таку, що ґрунтується на пріоритеті бачення сутності людини. У цей складний час, коли об'єктивна реальність випробовує на міцність тезу, що Людина є головною метою і цінністю, “мірилом усіх речей”, майбутній учитель вимагає здатності орієнтуватися в умовах «постправди» та етичних викликів. У цьому контексті актуальною стає необхідність вдосконалення фахової підготовки здобувачів освіти мистецьких спеціальностей педагогічних університетів, які володіли б високим рівнем загальної культури, мали б професійну компетентність, здатність до впровадження новітніх педагогічних технологій, усвідомлення необхідності

особистісного і професійного самовдосконалення протягом усього життя. Адже саме від освіченості, творчої енергії, рівня розвитку культури та сформованості духовного світу нової генерації педагогів залежить поступ усіх економічних, політичних і соціальних процесів у суспільстві.

Актуальність дослідження посилюється тим, що творча самореалізація майбутніх учителів музичного мистецтва інтерпретується авторкою як процес практичного втілення індивідуального творчого потенціалу студента, що детермінований сукупністю його уявлень про власні педагогічно-виконавські здібності, відображає міру можливостей актуалізації творчих потенцій студента під час цілеспрямованої фахової діяльності та Брієнтується на гедоністичний результат втілення художньо-педагогічних задумів у музично-виховній роботі з учнями.

Водночас у системі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва зберігається низка суперечностей між потребою у формуванні цієї готовності та недостатнім рівнем її методичного забезпечення; між об'єктивною потребою сучасного суспільства у вчителів музичного мистецтва інноваційного типу та недостатньою розробленістю дієвих інструментів механізму стимулювання їхнього творчого розвитку безпосередньо в системі вищої освіти; між високими нормативними вимогами держави до рівня готовності майбутніх педагогів-музикантів до творчої професійної діяльності та реальним станом сформованості цієї фундаментальної якості у здобувачів; а також між зростаючими особистісними очікуваннями самих студентів щодо розкриття власного креативного потенціалу під час навчання та наявним дефіцитом належного теоретико-методичного забезпечення цього процесу. Зазначені суперечності обумовлюють беззаперечну необхідність подальшого глибинного пошуку інноваційних педагогічних технологій та розробки ефективних моделей для забезпечення якісної фахової підготовки вчителя музичного мистецтва нового покоління.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і результатів, сформульованих у дисертації. Дисертація Хуан Жуйпін

відрізняється високим рівнем теоретичної, методологічної та методичної обґрунтованості, що забезпечує її внутрішню логіку, цілісність і переконливість. Науковий апарат дослідження сформульовано коректно: об'єкт, предмет, мета та завдання є чіткими, вираженими й логічно вибудованими.

Для досягнення мети дослідження здобувачкою запропоновано дві групи методів - *теоретичні* (вивчення та аналіз філософської, психолого-педагогічної, музично-педагогічної літератури з проблеми дослідження, інформаційних ресурсів мережі Інтернет); *емпіричні* (вивчення та узагальнення досвіду забезпечення діяльності ВЗО, педагогічне спостереження, бесіда, анкетування, тестування, опитування, ранжування, педагогічний експеримент, математична обробка результатів та їх графічна інтерпретація).

Зміст роботи підпорядкований реалізації поставленої мети, а структура дисертації відображає логіку переходу від теоретичного аналізу проблеми до розроблення моделі, обґрунтування педагогічних умов та експериментальної перевірки їх ефективності. Вдало поєднуючи теоретичний аналіз фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, її природи, характерних рис, що мають бути реалізовані в ході освітніх реформ і трансформацій, з визначенням шляхів практичної реалізації визначених настанов, Хуан Жуйпін вибудовує цілісну концепцію формування творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва, що становить собою відповідь на виклики сьогодення та водночас ґрунтується на засадах гуманістично зорієнтованої світоглядної парадигми.

Обґрунтованість сформульованих у дисертації положень забезпечується різноманітністю джерельної бази, яка містить джерела загальнопедагогічного, методичного, психологічного, мистецтвознавчого спрямування. В анотації здобувачкою відображено загальні результати дослідження теоретичних основ формування означеної готовності майбутніх учителів музичного мистецтва, змістово-методичного забезпечення та дослідно-експериментальної перевірки ефективності формування зазначеного явища, наукову новизну та практичне значення здійсненого дослідження.

3. Наукова новизна і достовірність наукових положень дисертаційного дослідження. Наукова новизна дисертації полягає у тому, що:

вперше: реалізовано комплексне теоретико-методологічне дослідження феномену творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва як цілісної наукової проблеми; спроектовано модель формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва та експериментально перевірено її ефективність; розроблено систему критеріїв, показників та рівнів сформованості творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва; уточнено сутність поняття «творчв самореалізація майбутнього вчителя музичного мистецтва»; конкретизовано зміст і структуру творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва; удосконалено педагогічні підходи, принципи та умови формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі професійної підготовки; методи, форми і прийоми формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва в процесі професійної підготовки; подальшого розвитку набули механізми та шляхів вдосконалення підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

Достовірність результатів дослідження забезпечується методологічною визначеністю, використанням взаємодоповнювальних методів, логікою побудови експерименту та поєднанням кількісного і якісного аналізу отриманих даних.

4.Значення для науки і практики отриманих автором результатів.

Дисертаційне дослідження Хуан Жуйпін має вагомe значення для розвитку педагогічної науки, насамперед у галузі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, теорії мистецької освіти в умовах сучасних освітніх трансформацій. Теоретичне значення роботи полягає у поглибленні наукових уявлень про сутність готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва. Теоретичні висновки та отримані в ході дослідження результати можуть модифікуватися і використовуватися в

багаторівневій підготовці студентів навчальних закладів мистецько-педагогічного профілю як України, так і Китаю для збагачення змісту та вдосконалення навчально-методичного забезпечення вивчення студентами педагогічних дисциплін, створення наукового підґрунтя для розробки рекомендацій з формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва, майбутніх учителів музичного мистецтва, а також при організації їхньої самоосвітньої діяльності

Практичне значення дисертації полягає в розробленні та впровадженні в освітній процес методичних рекомендацій щодо основ формування творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі професійної діяльності.

Узагальнені в дисертації теоретичні положення щодо сутності творчої самореалізації майбутнього вчителя музичного мистецтва, розроблена компонентна структура досліджуваного феномена, визначені педагогічні підходи, принципи та умови, компоненти, критерії та показники виявлення рівнів сформованості творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва можуть бути використані в професійно-мистецькій діяльності здобувачів освіти та викладачів музично-педагогічних спеціальностей, запропоновані методичні підходи можуть бути безпосередньо використані у системі професійної підготовки студентів у закладах вищої освіти, а також розроблення навчально-методичних рекомендацій, ситуаційних завдань і матеріалів для самостійної роботи, що сприяють підвищенню ефективності освітнього процесу.

Практична цінність дисертаційного дослідження роботи виходить за межі базової університетської підготовки, оскільки її результати можуть бути використані у системі післядипломної педагогічної освіти, підвищення кваліфікації учителів музичного мистецтва, а також у науково-дослідній роботі студентів і викладачів.

5. Оцінка змісту дисертації та її завершеність. Дисертаційна робота є структурно завершеною, внутрішньо цілісною та самостійною науковою

працею. Її побудова відповідає логіці наукового дослідження і забезпечує послідовний перехід від теоретичного осмислення проблеми до її практичного розв'язання.

Результати дослідження першого і другого завдань розкрито в першому розділі дисертації «Теоретичні засади формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації». У розділі успішно проаналізовано стан дослідженості проблеми, обґрунтовано наукові положення, які базуються на детальному аналізі проблеми в теорії та методиці мистецької освіти, численних педагогічних, психологічних та мистецтвознавчих наукових дослідженнях вітчизняних та зарубіжних вчених. Вивчення наукових праць дало змогу здобувачці обґрунтувати положення щодо змісту готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації. Суттєвою перевагою дисертації є логічно вибудоване представлення структури означеної готовності, визначення критеріїв, показників та рівнів її сформованості. Авторка не обмежується декларативним описом цих складових, а виводить їх із теоретичного аналізу та узгоджує з практикою професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

У другому розділі «Навчально-методичний інструментарій формування готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва» обґрунтовано педагогічні умови формування означеної готовності. Важливим є те, що модель формування готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва, яка відображає взаємозв'язок завдань, змісту, методів, форм і результатів освітнього процесу, має системний характер і враховує специфіку професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва.

У третьому розділі «Експериментальна перевірка готовності до творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва» представлено організацію та результати дослідно-експериментальної роботи, здійснено діагностику рівнів сформованості означеної готовності, а також проаналізовано ефективність впровадження розробленої моделі. Результати експерименту

свідчать про позитивну динаміку змін, що підтверджує доцільність запропонованих педагогічних рішень .

Загалом зміст дисертації відповідає вимогам до кваліфікаційних наукових досліджень, а її завершеність не викликає сумнівів.

6. Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації. Поряд із загалом позитивною оцінкою дисертаційної роботи вважаємо за доцільне висловити окремі зауваження та побажання, що мають дискусійний характер.

Зокрема, по-перше, доцільно було б, на нашу думку, більш глибоко проаналізувати вплив мотивації до творчої самореалізації майбутніх учителів музичного мистецтва на вдосконалення результатів професійної підготовки у педагогічних університетах України і Китаю.

По-друге, у дисертації обґрунтовано структуру готовності студентів до творчої самореалізації, однак варто було б більш детально розкрити механізми взаємодії компонентів означеної готовності у процесі професійної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва, зокрема у контексті інтеграції ціннісного та діяльнісного аспектів.

По-третє, ґрунтовно розглянувши філософський та психологічний аспекти основної категорії дослідження «творча самореалізація», авторці вдалося виокремити функції означеного феномену, однак, хотілося б приділити більше уваги аналізу співвідношення цих функцій.

По-четверте, було б корисним більш рельєфне висвітлення провідних тенденцій модернізації системи фахової підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва в Китаї крізь призму формування готовності до самореалізації.

По-п'яте, враховуючи сучасні тенденції цифровізації мистецької освіти, корисно було б, на наш погляд, ширше висвітлити можливості використання цифрових освітніх технологій у процесі формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації.

Водночас зазначені зауваження не мають принципового характеру, не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації та не знижують її наукової новизни, теоретичної вагомості й практичної значущості.

Прикінцевий висновок

Таким чином, узагальнюючи, зазначимо, що дисертація Хуан Жуйпін на тему: *«Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації»*, подану на здобуття наукового ступеня вищої освіти доктора філософії з галузі знань А Освіта А1 Освітні науки (ОНП «Освітні, педагогічні науки») є завершеним, цілісним, самостійним, ґрунтовним, науково вагомим дослідженням з актуальної проблеми теорії та методики фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи, яке має яскраво виражену наукову новизну і прикладне значення досягнутих результатів для підготовки фахівців означеної галузі. На підставі викладеного можна стверджувати, що представлена дисертаційна робота *«Формування готовності майбутніх учителів музичного мистецтва до творчої самореалізації»*, має авторський характер і відповідає чинним вимогам пунктів №№ 6, 7, 8, 11 «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України № 44 від 12 січня 2022 року, а її авторка заслуговує на присудження наукового ступеня вищої освіти доктора філософії PhD з галузі знань А Освіта А1 Освітні науки (ОНП «Освітні, педагогічні науки»

Офіційний опонент:

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри музичного мистецтва
Мукачівського державного університету

Ольга ХИЖНА

Підпис О.П.Хижної засвідч
Учений секретар
Мукачівського державног» о університету

Оксана КОРОЛОВИЧ